

**Strategija bezbednog
grada Novog Pazara
za period 2016 – 2020.
(predlog – nelektorisan tekst)**

Poštovani građani i građanke,

Savet za bezbednost Grada Novog Pazara je opredeljen da razvija i unapređuje sve aspekte bezbednosti. Poseban značaj posvećuje stvaranju uslova za unapređenje ljudske bezbednosti, koja naglašava zaštitu ekonomske, ekološke, zdravstvene, političke i svake druge bezbednosti po jedinca i zajednice, a koristiće najbolje primere multisektorskog i preventivnog prilaza rešavanju problema. Vladavina prava, transparentnost i odgovornost predstavljaju važne instrumente za unapređenje bezbednosti čoveka. Savet je posebno posvećen poboljšanju uloge i položaja dece, mladih i žena kao i drugih ranjivih grupa u procesima odlučivanja uz obezbeđenje ravnopravnosti i jednake zastupljenosti.

Za sprovođenje strategije bezbednog grada poseban značaj ima operativno funkcionisanje Saveta i njegovih članova. Donošenje odgovarajućih akcionih planova, blagovremeno prikupljanje i razmena podataka i informacija, povezivanje rada službi i jačanje njihovih organizacionih, ljudskih i materijalnih kapaciteta predstavljaju neophodan

preduslov za ostvarivanje ciljeva lokalne bezbednosti.

Zadatak Saveta za bezbednost je da prati i utvrđuje nivo uspešnosti primene ove Strategije i predlaže adekvatne mere za njeno inoviranje kada to budu nalagale promene koje se događaju u zajednici i okruženju. Sastav Saveta određen je odlukom Skupštine Grada, tako da su članovi i članice predstavnici relevantnih institucija. Sa druge strane, ovaj dokument je pravljen kao strategija i vodič za rad Saveta za bezbednost, sa posebnim ciljem da otvori prostor za angažovanje drugih institucija i organa koja nisu članovishodno problemima bezbednosti koji se pojavljuju. I što je najvažnije, ona otvara prostor za učešće građana i građanki kao najzainteresovanijih za uslove u kojima žive i rade. Realizacijom projektovanih ciljeva zajedno ćemo unaprediti briga o pojedincu, porodici i društvu, a time i ukupnu bezbednost zajednice.

**Hajrudin Hajrović
Predsednik Saveta za bezbednost
Novog Pazara**

Strateški plan Saveta za bezbednost Novog Pazara

Okruženje i uloga Saveta za bezbednost

Kontekst

Delovanje lokalnog saveta za bezbednost usmereno je na zaštitu života i imovine građana, sprečavanje drugih izazova, rizika i pretnji bezbednosti. Za ostvarivanje ovih ciljeva savet je usmeren ka preventivnom delovanju. U tu svrhu je i napisana ova strategija koja treba da bude vodič kako da dođemo do bezbednog i sigurnog grada za sve žitelje i goste Novog Pazara.

Siromaštvo je jedan od najvažnijih problema koji na razne načine može biti bezbednosni rizik. Ono je prouzrokovano lošom privatizacijom, ekonomskom krizom, velikom migracijom selo-grad i visokom stopom nezaposlenih. Povećanje stope siromaštva ogleda se u velikom broju otpuštenih radnika i smanjenju primanja, nemogućnosti nalaženja zaposlenja. Krajem novembra 2015. na evidenciji Centra za socijalni rad bilo je 12.719 osoba, od tog je 5.007 dece, 1.415 mladih, 5.185 odraslih, a 1.112 starih osoba. Indeks povećanja u odnosu na isti period 2014. je 103,2%.

Od ukupno 18.315 stanovnika Novog Pazara koji su na evidenciji Nacionalne službe za zapošljavanje, 7638 njih je starosti između 15-34 godina. Od toga 5286 je starosti do 29 godina. Procenjuje se da je stopa nezaposlenosti mladih Novog Pazara znatno veća u odnosu na

republički prosek.¹ Siromaštvo starih i dece je veliki problem, a u poslednje vreme se aktivno radilo na poboljšanju uslova života Roma kao ugrožene populacije.²

Kako su ekonomska stabilnost i sigurnost osnovni preduslovi za realizaciju ciljeva politike Saveta za bezbednost, članovi će raditi na stvaranju povoljne klime i uslova za domaće i strane investitore uz saradnju sa svim akterima koji mogu da doprinesu bržem ekonomskom rastu. Ekonomski rast i razvoj smanjuju verovatnoću nastajanja ostalih bezbednosnih rizika i pretnji. Savet će se aktivno baviti smanjenjem učešća sive ekonomije u ukupnoj ekonomiji kroz stimulisanje zdravog ekonomskog sistema posebno razvoja malih i srednjih preduzeća, kontinuiranim ulaganjem u poljoprivredu, razvoj turizma i jačanje institucionalnih okvira vezanih za kvalitet životne sredine. Ciljevi ekonomske politike jesu razvoji ostvarivanje ekonomske stabilnosti uz unapređenje životnog standarda građana i ublažavanje i otklanjanje svih negativnih ekonomsko-socijalnih posledica tranzicije. Savet će u potpunosti podržati Strategiju održivog ekonomskog rasta i razvoja Novog Pazara pripadajućeg akcinog plana, te ovom strategijom neće detaljnije obrađivati ovu temu.³

¹ <http://www.kcdamad.org/wp-content/uploads/2015/06/Integrirani-odgovor-zajednicena-izazove-po-ljudsku-sigurnost.pdf>

² Fond Ujedinjenih Nacija i četiri agencije Una kroz projekat „Unapređenje ljudske sigurnosti u Jugozapadnoj Srbiji“

³ http://www.novipazar.rs/download/strategija_grada/strateski_plan_odzivog_razvoja_novog_pazara.pdf

Analiza situacije u Novom Pazaru omogućila je identifikaciju najvažnijih problema bezbednosti koji su postali strateški prioriteti kojim će se Savet za bezbednost voditi u narednim godinama, zajedno sa ostalim akterima u našoj sredini.

Analiza OEBS-a i Beograskog centra za bezbednosnu politiku iz 2014.⁴ ukazuje da se 44% ispitanika građana Novog Pazara generalno oseća bezbedno. Međutim, broj onih koji se uglavnom ne osećaju bezbedno je porastao za blizu 10% u odnosu na 2010. godinu (sa 18% na 37%), dok se 6% građana oseća veoma nesigurno. Građani se ne osećaju sigurno zbog kriminala (43%), loše infrastrukture (24%), narkomanije (16%) i pasa lualica (16%). Brine povećanje broja građana koji se boje težih zločina. Cifra je udvostručena – povećana je sa 20% u 2010. na preko 40 % u 2013. godini. Osnovni uzrok leži u nerazjašnjenim ubistvima nekoliko građana Novog Pazara poslednjih godina. Tim povodom su građani organizovali i mirne proteste u junu 2013. godine.

Da bi radna grupa koja je radila strategiju imala što relevantnije informacije, odnosno da bi se u ovoj fazi planiranja dobilo što više mišljenja građana, obavljani su razgovori o bezbednosti u Novom Pazaru sa predstavnicima lokalnih organizacija civilnog društva, organizovane fokus grupe sa mladima i predstavnicama populacije žena. Ovi razgovori uglavnom su potvrdili nalaze ranijih istraživanja i ukazali na dodatne rizike.

⁴http://www.bezbednost.org/upload/document/partnership_for_safe_communities.pdf

Siromaštvo je najčešće upotrebljavana reč. Nezaposlenost se smatra pretnjom za bezbednost i uzrokom drugih problema. Većina sagovornika koristi izraz – nebezbednost. U najtežoj situaciji su romska zajednica, mladi, žene i osobe sa invaliditetom. Vršnjačko nasilje je u ekspanziji, a opšta bezbednosna situacija znatno lošija na seoskom području nego u gradu, posebno su zapostavljeni i ugroženi mladi, stari i nemoćni. Za žene žrtve nasilja koje u strahu napuštaju dom, najčešće vodeći decu sa sobom, trenutno ne postoji mogućnost brzog smeštaja. Nedostaje im i besplatna pravna pomoć. Problematično medijsko izveštavanje (često i netačno) na lokalnom i nacionalnom nivou i pojedini njeb portali, doprinose osećaju nesigurnosti i nebezbednosti.

U 2015. godini registrovano je 225 maloletnika sa problemima u ponašanju. Prema evidenciji, ukupan broj pripremljenih postupaka kod Višeg suda pokrenutih prema maloletnim učenicima krivičnih dela i drugih postupaka kod sudova i tužilaštva je 299.

Smanjenje vršnjačkog nasilja moguće je postići permanentnom saradnjom relevantnih institucija, posebno škola, lokalne samouprave, roditelja i učenika. Na prvom mestu⁵, značajno je podizanje svesti i znanja učenika/učenica, roditelja, nastavnika i drugih zaposlenih u školi o ovom fenomenu, uspostavljanje vrednosti i pravila ponašanja u školi, izgradnja i funkcionisanje takozvane zaštitne mreže, obezbeđenjem sistema saradnje

⁵Priručnik škola bez nasilja, ka sigurnom i podsticajnom okruženju za djecu, Dragan Popadić, UNICEF Crna Gora,

škole sa drugi službama i procedura za upućivanje slučajeva nasilja tim službama. Učenike treba osposobiti da, u skladu sa dogovorenim vrednostima i pravilima, znaju kada, zbog čega i kome u školi treba da se obrate. Da bi sistem funkcionisao neophodno je definisati parametre koji daju odgovor na pitanje da li škola uspostavila mehanizam za adekvatan odgovor na učeničke potrebe, a moraju se utvrđeni indikatori na osnovu kojih se škola smatra sigurnim okruženjem za decu i mlade. To postaje briga ukupne zajednice.

Kontinuirana i efikasna saradnja sa verskim zajednicama, stvaranje okruženja povoljnog za odrastanje i ulazak u svet odraslih i rešavanje egzistencijalnih problem mladih treba da smanje opasnost od verskog fanatizma i ekstremizma kao potencijalne opasnosti. Dodatno, socijalna kohezija, kao bitan element za napredovanje i razvoj zajednice, dalje se mora graditi na toleranciji, međusobnom razumevanju i uvažavanju, solidarnosti sa ugroženim grupama, pojedincima i pojedinkama.

Jedan od većih izazova za bezbednost u Novom Pazaru je pojava huligana na sportskim manifestacijama. Skoro svaka fudbalska utakmica u Gradu se proglašava za događaj visokog rizika, jer su navijačke grupe često "u sukobu" sa navijačima drugih klubova. Huligani neretko ometaju ljubitelje sportskih događaja da prate utakmice, izazivaju prekide ili incidente. Većina huligana su mlađi adolescenti, odrasli ili maloletnici sa kriminalnim dosijeima.

Od lakših krivičnih dela, prema navodima policije i predstavnika lokalne samouprave, pljačke su učestale na periferiji, dok su krađe automobila i džeparenja karakteristični za centar grada. Ima i dela sa elementima nasilja.

Osnovni cilj socijalne politike saveta čine zadovoljavanje potreba građana, zaštita njihovih prava i unapređenje njihove bezbednosti. Statistika Centra za socijalni rad Novog Pazara govori da je 2014. utvrđen postojanje nasilja u 14 porodica, dok se broj u 2015. godini popeo na 32. Ukupan broj žrtava porodičnog nasilja u 2015. je 44.

Od toga 12 su deca, njih 5 pripadaju skupni mladih, 21 skupni odraslih, a 6 skupini starih. Analize pokazuju da u porodici gde je žrtva nasilja žena uvek ima i nekog oblika nasilja prema deci. Portal Vesti.rs⁶ u decembru 2014. godine objavljuje sledeće podatke o situaciji u Novom Pazaru: „Od novembra 2013 .godine do oktobra 2014, službi SOS telefon se javilo više od 143 žrtve nasilja, od toga 45 žena koje su pomoć tražile i u predhodnoj godini. Broj dece sa kojim su oni upoznati koja su bila izložena i svjedoci porodičnog nasilja je oko 450, odt oga 76% maloljetna. Žrtvama nasilja niko ne može pomoći ako same ne zatraže pomoć.”⁷ Izneseni podaci pokazuju u kojoj je meri važno da se na planu socijalne politike posebna pažnja posvećuje mladima i porodici kao temelju zdravog društva.

⁶<http://www.vesti.rs/Vesti/Novi-Pazar-Nasilje-nad-zenama-SOS-sluzba-pruza-podrsku-2.html>

⁷Ovim ciframa će biti dodati podaci iz evidencije Centra za socijalni rad i Policijske uprave Novi Pazar nakon statističke obrade za 2015. godinu

Iako nije direktno vidljiva, prostitucija je prisutna na teritoriji Novog Pazara. Iako je to problem, treba ući u trag organizatorima prostitucije i vlasnicima klubova, te se boriti za eliminisanje ove pojave.

Evidentno je postojanje razlika i varijacija u pružanju zdravstvene zaštite i ishoda po zdravlje za iste ili slične pacijente u različitim regionima Republike Srbije. Kvalitet zdravstvenih usluga se razlikuje čak i u jednoj zdravstvenoj ustanovi. Tokom 2014. za pružanje zdravstvene zaštite stanovništvu Novog Pazara bilo je zaposleno ukupno 211 lekara, 35 stomatologa i 11 farmaceuta. U proseku, jedan lekar je lečio 479 pacijenata, što je znatno nepovoljnije od proseka Republike prema kojem na jednog lekara dolazi 343⁸ pacijenata. U Gradu je raspoloživ ukupno 631 ležaj za bolesne, odtogauBolnici 420, a u Novopazarskoj banji 211. Cifre govore o potrebi unapređenja uslova u kojima se leče građani. Oni, s pravom, očekuju dobru zdravstvenu zaštitu koja im pripada po svim zakonskim propisima i rizike po njihovo zdravlje čini manjim. Istovremeno, ovi podaci ukazuju na važnost zdravstvene prevencije. Tome može doprineti kontinuirano i plansko jačanje kompetencija zdravstvenih radnika, obnavljanje i inoviranje zdravstvenetehnike i tehnologija koja se primijenjuje u svrhu prevencije, dijagnostike, lečenja ili rehabilitacije. Tako se omogućava bezbednost pacijenta u skladu sa postojećom regulativom i pravilima struke i etike.

Trgovina narkoticima je takođe prisutna, delom zbog blizine granice Crne Gore i administrativne linije sa Kosovom i Metohijom.

Takođe zbog blizine Kosova, vrši se krijumčarenje robe u dva smera, roba iz Srbije ide „fiktivno“ na Kosovo i Metohiju radi oslobađanja od PDV-a, a roba sumnjivog kvaliteta i bez deklaracija se sa Kosova prebacuje ilegalnim kanalima u Srbiju.

Loše regulisan saobraćaj je jedan od većih problema za stanovnike Novog Pazara. U odsustvu obilaznice, deo tranzitnog saobraćaja prolazi kroz grad i stvara gužve u centru. Tome doprinose uske saobraćajnice, mali prostor za pešake i veliki broj vozila. Nedostatak prostora za parkiranje uzrok parkiranja na trotoarima i drugim nedozvoljenim mestima, što dodatno otežava odvijanje saobraćaja, a pešake dovodi u opasnost.

Teritorija Novog Pazara je rizična i zbog bujičnih i planinskih reka i česte pojave klizišta. Problem je delimično rešen izgradnjom mini-brana u jednom delu toka (na izvoru) i time se sprečava da voda poplavi grad. Značajnu ulogu u ostvarivanju sigurnosti ima i adekvatna priprema sistema za vanredne situacije. Tu je neophodno izgraditi moderni sistema ranog upozorenja, preventivne zaštite i spasavanja. Razvijanje kapaciteta zajednice za upravljanje kriznim situacijama organizovanjem građana i efikasnim sistemom informisanja, stvaraju se uslovi za efikasniju zaštitu života, zdravlja i imovine građana i očuvanje životne sredine. Posebno su značajne pripreme za delovanje u vanrednim situacijama, za slučaj elementarnih

⁸Izvor: RZS, Opštine i regioni u Republici Srbiji, 2013.god.-
18.1.Lekari, stomatolozi, farmaceuti

nepogoda, požara, tehničkih i tehnoloških nesreća i drugih opasnosti.

Bogato kulturno i istorijsko nasleđe Grada, kao deo svetske kulturne baštine, predstavlja i osnovu za zaštitu nacionalnih i kulturnih vrednosti i doprinosi jačanju identiteta zajednice koja živi u ovoj sredini vekovima u zajedništvu i miru. Tu baštinu je potrebno adekvatno predstaviti javnosti i zaštititi.

Informaciono komunikacione tehnologije predstavljaju nezamenjiv deo savremenog života. Integracija ICT u obavljanju svakodnevnih aktivnosti i poslova postala je neophodna. Sa druge strane, zloupotrebe mogu da ugroze dostupnost, privatnost i integritet građana, njihovu bezbednost, a to utiču na funkcionisanje zajednice kao celine.

Model „policija u zajednici“, koji se zasnova na ideji da policija i građani rade zajedno za opšte dobro, će omogućiti efikasnije rešavanje problema kriminala, nasilja i drugih pojava u lokalnoj zajednici koji izazivaju strah i nesigurnost. Da bi primena modela imala najbolje rezultate, nužne su izmene prevaziđene sistematizacije radnih mesta u Policijskoj upravi Novi Pazar i povećanje broja policijskih službenika.

U postizanju postavljenih ciljeva će pomoći komunalna policija čije se angažovanje očekuje unaredno mperiodu. Komunalna policija će pružati pomoć nadležnim organima grada, kao i preduzećima, organizacijama i ustanovama koje na osnovu odluke skupštine grada odlučuju o pojedinim pravima građana, pravnih lica i drugih stranaka. Komunalna policija će preduzimati hitne mere zaštite životne sredine, zaštite od elementarnih i drugih nepogoda, zaštite od požara i druge

zaštite iz nadležnosti grada, kada te mere nemogu pravovremeno da preduzmu drugi nadležni organi grada i ovlašćene organizacije, ili će im pomagati u suzbijanju ovih pojava.

Smatramo da važnu pretpostavku ostvarivanja i unapređenja bezbednosti i sigurnosti čini saradnja Saveta sa državnim organima i drugim institucijama, školama, strukovnim udruženjima, verskim zajednicama, medijima, organizacijama civilnog društva i građanima. Multisektorski pristup vodi do jačanja odnosapoverenja, izgrađuje i jača bezbednost i rešavanje bezbednosnih problema.

Istorijat

Sastav Saveta za bezbednost Novog Pazara koji je radio na ovoj strategiji počeo je sa radom 26. oktobra 2013, kada je održana konstitutivna sednica i usvojen Poslovnik o radu. Tada su izabrani predsednik i zamenik predsednika Saveta i formirana radna grupa za normativno-pravni rad. Već narednog meseca održana je konsultativna sednica sa predstavnicima relevantnih institucija u gradu, a sa ovog sastanka upućen je predlog Skupštini Grada za proširenje stalnog sastava Saveta za bezbednost. U januaru 2014. usvojena je predlog o proširenju i Savet je u novom sastavu analizirao bezbednosnu situacija u gradu i razmatrao izveštaj Policijske uprave Novi Pazar o bezbednosti.

Februara 2014. Misija OEBS-a je posetila grad i ponudila podršku radu Saveta, a narednog meseca je predsednik uzvratilo posetu Beogradu gde je dogovorena obuka članova.

Tokom obuke u Novom Pazaru održane u maju 2014. godine, članovi Saveta su se upoznali sa primerima dobre prakse korisnim za budući rad. Utoku istog meseca su javnosti i institucijama prezentovana istraživanja o percepciji građana o bezbednosti u Novom Pazaru, koju je u saradnji sa Savetom, uradio Beogradski centar za bezbednosne politike. Takođe, tokom 2014. prezentovani su i nalazi istraživanja o bezbednosti žena u Novom Pazaru koju je u saradnji sa Udruženjas amohranih roditelja i jednoroditeljskih porodica „Zajedno” uradio Beogradski centar za bezbednosne politike.

I lokalna samouprava je krajem 2014. godine radila anketiranje građana o subjektivnom doživljaju bezbednosti u Novom

U oktobru 2014. godine, članovi saveta su prošli obuku za razvoj lokalne strategije sigurnosti i identifikaciju prioriteta za poboljšanje bezbednosne situacije u Novom Pazaru. Istraživanje „Integrisani odgovor zajednice na izazove po ljudsku sigurnost u Novom Pazaru“ je 2015. godine uradio Kulturni centar DamaD.

U septembru 2015. godine održane su tri sednice Saveta, a Skupština Grada je jednoglasno usvojila preporuku da se pristupi izrade strategije bezbednosti Novog Pazara.

Na predlog članova Saveta koji su prepoznali potrebu, Regionalni Centar za kontinuiranu edukaciju je 12. decembra 2015. godine organizovao prvu otvorenu konferenciju o prevenciji ekstremizma i radikalizma u Novom Pazaru, kao početak realizacije projekta od šireg značaja.

Aktuelne teme, kompetentni uvodničari i dobar odziv su bili osnov za donošenje zaključaka. Takođe je naglašeno da je Novi Pazar grad pionir u prevenciji negativnih društvenih pojava kao što su ekstremizam i radikalizam.

Kao rezultat prethodnih aktivnosti i uz podršku OEBS-a nastala je ova Strategija bezbednog Grada Novog Pazara u čije stvaranje su aktivno uključeni članovi saveta, predstavnici policije, tužilaštva i sudova (viši, osnovni i prekršajni), lokalne samouprave, centra za socijalni rad, medija i nevladinog sektora.

Mandat

Prema 3. članu Odluke o dopuni odluke o izboru članova Saveta za bezbednost donesenoj na sednici Skupštine grada 30. oktobra 2013. godine, zadatak Saveta je da priprema i predlaže donošenje mera za poboljšanja zaštite i sigurnosti građana Novog Pazara u svim oblastima života, kako njih samih tako i njihove imovine, kako bi grad bio bezbedna sredina za sve žitelje, investitore i turiste. Savet takođe, predlaže mere u slučaju velikih elementarnih nepogoda i vanrednih situacija, kako bi se, u najvećoj mogućoj meri, sprečila povreda ljudi i velike materijalne štete na objektima. Mandat Saveta je i pripremanje strategije bezbedne sredine, uz prethodno snimanje i analizu stanja. Zadatak Saveta je i da sistemski rešava pitanja iz oblasti bezbednosti i sigurnosti građana, kao i pitanja bezbednosti životne sredine, bezbednosti u školama i na ulicama i ispravnosti namernica za ishranu.

U okviru svojih nadležnosti Savet za bezbednost razmatra pitanja koja su značajna za lokalnu bezbednost i funkcionisanje elemenata sistema bezbednosti, njihovu međusobnu saradnju i saradnju sa drugim nadležnim organima. Pored toga, razmatra predloge nadležnih organa za oblast bezbednosti i predlaže mere za unapređenje stanja bezbednosti na lokalnu.

Mandat dobijen od Skupštine Grada upućuje Savet na predlaganje mera i aktivnosti vezanih za:

- zaštitu građana i njihove imovine
- slučaj elementarnih nepogoda
- strategiju bezbedne sredine
- ispunjenje bezbednosnih uslova u postupku donošenja planskih akata
- rešenja prilikom donošenja planskih akata
- pomoć i podršku jedinice lokalne samouprave radu državnih organa
- ljudsku bezbednost svih građana Novog Pazara i gostiju
- bezbedno održavanje skupova
- unapređenje koordinacije rada svih ključnih institucija u gradu
- analizu bezbednosti i predlaganje mera za njeno unapređenje (rizici, pretnje, izazovi)
- definisanje i sprovođenje aktivnosti usmerenih ka unapređenju bezbednosti svih građana
- stvaranje povoljnih uslova za investiciona ulaganja

Prevenција je osnovni stub bezbednosti i zato Savet radi na pravovremenoj identifikaciji problema, prikupljanju informacija i preduzimanju aktivnosti za sprečavanje i suzbijanje uzroka, rizika i pretnji bezbednosti.

Strateška orijentacija u periodu 2016-2020.

Vizija i misija

Vizija

Novi Pazar siguran, ekonomski razvijen grad u kojem se građani, građanke i gosti grada osećaju bezbedno i uživaju sva prava zasnovana na Ustavu i zakonima.

Misija

Bezbednost ljudi u Novom Pazaru je naša najveća briga. Zato je naša misija unapređenje lične i imovinske sigurnosti, uslova života i ugleda grada. To ćemo postići iniciranjem koordinacije rada relevantnih aktera u gradu i sprovođenjem niza aktivnosti koje će uključiti celokupnu društvenu zajednicu.

Da bismo ispunili misiju neprestano ćemo raditi na jačanju kompetencija članova Saveta za bezbednost. Saradivaćemo sa nizom relevantnih aktera u Novom Pazaru, a kada je potrebno i šire: organi i tela lokalne samouprave, Policijska uprava Novi Pazar (Ministarstvo unutrašnjih poslova), sudovi i tužilaštva (Ministarstvo pravde), Centar za odbranu (Ministarstvo

odbrane), školska uprava – kancelarija Novi Pazar, škole, univerziteti, predškolske ustanove (Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja), Uprava za izvršenje krivičnih sankcija (Ministarstvo pravde), Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, Nacionalna služba za zapošljavanje, druge lokalne samouprave, Centar za socijalni rad, Kancelarija za mlade Novi Pazar, Dom zdravlja, Zavod za javno zdravlje, Opšta bolnica (Ministarstvo zdravlja); sportske institucije, verske zajednice, političke partije, Nacionalni savet Bošnjake nacionalne manjine, mediji, biznis zajednica, marginalizovane grupe (Romi, žene, mladi, osobe sa invaliditetom...), neformalne verske zajednice, nevladine organizacije...

Vrednosti

Savet za bezbednost Novog Pazara će se u svom radu voditi sledećim vrednostima:

- **Odlučnost**
Mi identifikujemo najvažnije oblasti bezbednosti i sigurnosti u našem gradu i rešeni smo da učinimo sve što je u okviru naše nadležnosti kako bi Novi Pazar bio i ostao miran grad, poželjan za život.
- **Transparentnost**
Naš rad je u potpunosti vidljiv kako za osnivače, tako i za sve građane Novog Pazara. Sve informacije o radu i aktivnostima biće dostupne na sajtu Grada, preko medija, kao i u direktnom kontaktu sa građanima.

- **Tolerancija**
članovi Saveta se prema svim građankama i građanima opходе sa poštovanjem i trude da kulturu uvažavanja različitosti afirmišu među sugrađanima.
- **Odgovornost**
Mi u okviru poverenog mandata polažemo račun o svom radu osnivaču i građanima Novog Pazara. Predlogpolitika, meraiaktivnostidonosimounajbolje minteresubezbednostizajedniceisigurnostigrađanaNovogPazara
- **Poštenje**
Smatramo da je poštenje svakog člana garancija i vrlina Saveta za bezbednost. Poštenje vidimo kao moralnu vrlinu važnu za opstanak i bezbednost svakog civilizovanog društva, a suprotno ponašanje kao osnov za strah, nepoverenje i narušavanje kohezije u zajednici.
- **Lojalnost prema zajednici**
Dobrobit naše zajednice glavna je briga članova Saveta. Zato ćemo raditi sa punim integritetom, vodeći računa da zadobijemo i održavamo poverenje građana zbog kojih postojimo.
- **Kooperativnost**
Saradljivost u radu postizeno sinergičnim delovanjem svih članova jer ono donosi najbolje rezultate. Smatramo da kooperativnost mora odlikovati unutrašnji rad samog Saveta, ali i odnos njegovih članova prema drugim institucijama i pojedincima i sa građanima.

- Savesnost
Obaveze kojih smo se prihvatili ispunjavamo sa punim osećajem za njihovu važnost i za dobrobit svih građana i građanki.
- Istrajnost
Dosledno nastojanje da se reše problemi bezbednosti i sigurnosti u Novom Pazaru su vodilja koja nam pomaže da nastavimo da radimo na njima i kada se nešto čini neizvodljivim.
- Izvrsnost
Predano radimo nastojeći da postignemo najbolje rezultate. Najposvećeniji rad svakog člana jedino može dovesti do izvrsnosti ukupnih efekata.
- Timski rad
Mi radimo timski. Samo međusobnim poštovanjem, saradnjom, informisanjem i zajedničkim donošenjem odluka postizemo najbolje rezultate.

Strateški prioriteti

- 1. Bezbednosti sigurnost građana i građanki i njihove imovine na teritoriji Novog Pazara**
- 2. Bezbednost saobraćaja**
- 3. Porodica - sigurno mesto bez nasilja**
- 4. Zdrav život za sve građane**
- 5. Kvalitetan život za mlade Novog Pazara**
- 6. Savet za bezbednost koji radi u skladu sa potrebama sredine za sigurnošću**

Strateški prioritet 1.

Bezbednosti sigurnost građana i građanki i njihove imovine na teritoriji Novog Pazara

Ovim strateškim prioritetom obezbeđuje se zaštita lica i imovine kroz poštovanje prava i sloboda, javnog reda i mira i imovinske sigurnosti građana i drugih društvenih vrednosti. U ostvarivanju ovog cilja zajednički deluju zakonodavni, izvršni i sudski organi, kao i drugi akteri koji imaju uticaj na bezbednost.

Strateški cilj 1.

Očuvanje stabilnog javnog reda i mira na javnim skupovima, svakodnevno na ulicama, u naseljima i u zatvorenim javnim prostorima kroz implementaciju utvrđenog efikasnog mehanizma za saradnju relevantnih aktera

Očekivani rezultati

- Smanjen broj prekršaja iz oblasti javnog reda i mira za 20 %
- Smanjen broj povratnika kao učinilaca prekršaja iz oblasti javnog reda i mira za 40%
- Savet za bezbednost aktivno uključen u planiranje obezbeđenja javnih skupova visokog rizika
- Označena sva mesta na kojima postoji povećana opasnost po narušavanje javnog reda i mira, podaci ustupljeni nadležnim službama uz preporuku da dostave izveštaj o svojim aktivnostima preduzetim po ovoj preporuci

- Lokalnoj samoupravi preporučeno postavljanje video nadzora na najrizičnijim mapiranim mestima. (odmah po mapiranju)
 - Red na javnim skupovima se u potpunosti održava: sportske i kulturne priredbe, politički skupovi i verski skupovi
 - Ulice, naselja i druga javna mestima su sigurnija za 50 %
 - Kontrola bezbednosti u zatvorenim prostorima (ugostiteljski objekti, kladionice, kockarnice...) poboljšana za 50 %
 - Povećan broj zaposlenih policijskih službenika za 20% izmenom zastarele sistematizacije u policijskoj upravi Novi Pazar.
- Broj mesta koja treba označiti kao mesta na kojima postoji povećana opasnost po narušavanje javnog reda i mira
 - Pokrivenost video nadzorom mesta mapiranih kao najrizičnija za javni red i mir
 - Broj privedenih koji remete javni red i mir na javnim skupovima
 - Broj privedenih koji remete javni red i mir u zatvorenim prostorima kao što su ugostiteljski objekti, kladionice, kockarnice
 - Broj novozaposlenih policijskih službenika
 - Broj procesuiranih izgreznika

Indikatori:

Kvalitativni

- Poboljšan osećaj sigurnosti građana i građanki
- Uključenost Saveta za bezbednost u planiranje obezbeđenja javnih skupova visokog rizika
- Atmosfera na javnim skupovima

Kvantitativni

- Broj prekršaja iz oblasti javnog reda i mira
- Odnos broja lakših i težih prekršaja
- Prisustvo građana na javnim skupovima, u ugostiteljskim objektima i na javnim mestima
- Broj označenih mesta na kojima postoji povećana opasnost po narušavanje javnog reda i mira

Strateški cilj 2.

Smanjivanje broja krivičnih dela sa elementima nasilja povezivanjem rada ključnih relevantnih aktera za ove probleme i ohrabrivanjem građana za prijavljivanje i svedočenje

Očekivani rezultati

- Savet preporučio lokalnoj samoupravi da otvori poseban „prozor“ na sajtu grada Novog Pazara za prijave krivičnih dela sa elementima nasilja i narkomanije uz zaštite identiteta građana
- Uključivanje građana
- Smanjen broj krivičnih dela sa elementima nasilja za 30%

- Smanjen broja krivičnih dela sa elementima nasilja izvršenih od strane NN učinilaca za 70%
- Povećana efikasnost rasvetljavanja krivičnih dela sa elementima nasilja za 20%
- Smanjen broj povratnika u vršenju krivičnih dela sa elementima nasilja⁹
- Smanjen broj najtežih krivičnih dela sa elementima nasilja (ubistva i teže telesne povrede)¹⁰
- Smanjen broj maloletnika kao izvršilaca i žrtava krivičnih dela sa obeležjima¹¹
- Smanjen broj izvršenih krivičnih dela sa elementima nasilja koja su za posledicu imala uznemiravanje javnosti¹²
- Smanjen broj krivičnih dela sa elementima nasilja izvršenih upotrebom hladnog oružja¹³
- Kontinuirana medijska pokrivenost

Indikatori

Kvalitativni:

- Osećaj bezbednosti građana
- Efikasnost rasvetljavanja krivičnih dela sa elementima nasilja

Kvantitativni:

- Broj prijava krivičnih dela sa elementima nasilja i narkomanije na „prozoru“ sajta Grada
- Broj krivičnih dela sa elementima nasilja
- Broja krivičnih dela sa elementima nasilja izvršenih od strane NN učinilaca
- Broj povratnika u vršenju krivičnih dela sa elementima nasilja
- Broj najtežih krivičnih dela sa elementima nasilja (ubistva i teže telesne povrede)
- Broj maloletnika kao izvršilaca i žrtava krivičnih dela sa obeležjima nasilja
- Broj žena žrtava nasilja
- broj izvršenih krivičnih dela sa elementima nasilja koja su za posledicu imala uznemiravanje javnosti
- broj krivičnih dela sa elementima nasilja izvršenih upotrebom hladnog oružja

⁹Policijska uprava Novi Pazar će naknadno dati podatak

¹⁰Policijska uprava Novi Pazar će naknadno dati podatak

¹¹Policijska uprava Novi Pazar će naknadno dati podatak

¹²Policijska uprava Novi Pazar će naknadno dati podatak

¹³Policijska uprava Novi Pazar će naknadno dati podatak

Strateški cilj 3.

Suzbijanje proizvodnje, stavljanje u promet i korišćenje drogau Novom Pazaru saradnjom Saveta sa svim relevantnim akterima, drugim lokalnim samoupravama i sa građanimai građankama.

OČEKIVANI REZULTATI

- Napravljena i redovno ažurirana mapa kritičnih mesta gde se vrši ulična prodaja i konzumiranje opojne droge i sve relevantne institucije upoznate sa mapom
- Uspostavljena redovne komunikacije sa savetima za bezbednost opština-gradova sa kojima postoji povezanost narko-tržišta sa Novim Pazarom uz dostavljanje podataka dobijenih tim putem nadležnim službama
- Savet preporučio državnim organima nadležnim za suzbijanje ilegalne trgovine narkoticima da ojačaju kapacitete nadležnih službi
- Smanjen broj novoregistrovanih korisnika opojnih droga za 50 %
- Smanjen broj maloletnih korisnika opojnih droga za 50 %
- Povećan broja zaplena opojne droge za 80%
- Na godišnjem nivou povećan broj informacija dobijenih od građana
- Građani aktivno učestvuju i saraduju na suzbijanju narkomanije
- Aktivno učešće medija u promocijizdravih stilova života
- Kontinuirana medijska pokrivenost

Kvalitativni

- Stavovi građana o prisutnosti droge u Novom Pazaru
- Relevantnost informacija dobijenih od građana putem sajta
- Efikasnosti efektivnost saradnje sa drugim lokalnim samoupravama
- Stanje na lokacijama koje su mapirane kao mesta na kojima se vrši ulična prodaja i konzumiranje opojne droge

Kvantitativni:

- Broj zaplena opojne droge
- Broj lica procesiranih za trgovinu opojnim drogama
- Broj novoregistrovanih korisnika opojnih droga
- Broj maloletnih korisnika opojnih droga
- Broj informacija dobijenih od građana putem sajta Grada i od drugih lokalnih samouprava
- Broj emitovanih emisija o prevenciji narkomanije na lokalnim medijima

STRATEŠKI PRIORITET 2.

Bezbednostsaobraćaja

Politika bezbednog odvijanja saobraćaja usmerena je na prevazilaženje dosadašnjih problema u funkcionisanju saobraćaja i postizanje harmonizovanog toka vozila, biciklista i pešaka. Za to je potrebno je celovito razmatranje postojećeg stanja, uz razvoj strateškog pristupa za saobraćajno rasterećenje centra grada, pronalaženje alternativnih putnih pravaca, parking prostora i novih vidova prevoza. Razvojem i usvajanjem novih metoda za rešavanje saobraćajnih problema i izgradnjom infrastrukture stvaraju se pretpostavke za ubrzano poboljšanje saobraćajne bezbednosti.

Strateški cilj:

Povećanje nivoa bezbednosti svih učesnika, posebno dece, u saobraćaju na teritoriji Novog Pazara poboljšanjem saobraćajne infrastrukture, unapređivanjem sistema kontrole saobraćaja i podizanjem nivoa saobraćajne kulture

OČEKIVANI REZULTATI

- Sprovedena analiza odvijanja saobraćaja u Novom Pazaru sa ciljem rasterećenja saobraćaja u centra grada, pronalaženje alternativnih putnih pravaca, parking prostora i novih vidova prevoza.
- Nivo bezbednosti svih učesnika u saobraćaju na teritoriji grada Novog Pazara povećano za 10 %

- Smanjen broj saobraćajnih nezgoda za najmanje 15%
- Potpuna dostupnost trotoara i pešačkih zona za kretanje pešaka postavljanjem ograde/stubićakao prepreke za parkiranje vozila
- Najrizičnije ulice za bezbednost saobraćaja pokrivena video nadzorom
- Obezbeđeno najmanje 20% više parking mesta u širem centru grada
- Podignutnivosaobraćajnekultureučesnikausaobraćaju
- Unapređen sistem kontrole saobraćaja
- Uređeno 10 zona bezbednosti oko vaspitno obrazovnih institucija
- Kontinuirana medijska pokrivenost

Indikatori

Kvalitativni

- Stepenn sigurnosti i zadovoljstva učesnika u saobraćaju: vozača i pešaka
- Stavovi građana o sigurnosti učesnika u odvijanju saobraćaja
- Način izbora učesnika edukacija
- Zadovoljstvo učesnika edukacijama

Kvntitativni

- Broj povređenih pešaka nakon uređenih trotoara
- Broj parking mesta
- Broj sprovedenih edukacija
- Broj učesnika edukacija
- Broj pokrivenih ulica sa video nadzorom
- Broj uređenih zona škola
- Broj saobraćajnih nezgoda i prekršaja u zonama škola

STRATEŠKI PRIORITET 3.

Porodica – sigurno mesto bez nasilja

U Novom Pazaru, kao i u širem regionu, još uvek dominiraju patrijarhalne vrednosti koje na različite, ponekad otvorene, a ponekad prikrivene načine, opravdavaju nasilje unutar porodice. Ovaj strateški prioritet predstavlja nastojanje da se savlada otpor razumevanju nasilja kao fenomena, prisutnog najviše u vezi sa ranjivosti pojedinih društvenih grupa. Time se stvara uslov za sistemske promene u oblasti rešavanja problema nasilja u porodici. Sa druge strane, kao poseban, odvaja se problem nasilja nad ženama u njegovim različitim oblicima: fizičko, psihološko, ekonomsko, seksualno.

Savet za bezbednost će se zalagati za multisektorsku saradnju na rešavanju ovih problema. Zajedničke inicijative i aktivnosti treba da doprinesu prevazilaženju predrasuda i stereoptipa vezanih za porodično i nasilje nad ženama, učine ih vidljivim i utiču na dalje senzibilisanje i jačanje profesionalnih kapaciteta državnih institucija za ovaj problem.

Savet se zalaže za rano otkrivanje porodičnog i nasilja nad ženama i preventivu prenošenja generacijskog modela. To će doprineti povećavanju prijavljivanja i procesuiranja nasilja i boljim uslove za žrtve koje su izašle iz situacije nasilja.

Strateški cilj 1:

Povećanje bezbednosti i sigurnosti u porodicama u Novom Pazaru prevencijom nasilja, uspostavljanjem mehanizma za praćenje primene procedura predviđenih zakonom u slučaju nasilja u porodici, motivisanjem žrtava nasilja da prijave nasilje radi procesuiranja nasilničkog ponašanja i obezbeđenjem sigurnog okruženja za žrtve nasilja u porodici.

- Svake godine organizovati 5 edukacija na temu nasilja u porodici u saradnji sa školama, univerzitetima, CSR i drugim relevantnim institucijama
- Uspostavljeno zajedničko delovanje i/ili saradnja Saveta za bezbednost sa Savetom za zdravlje i Savetom za mlade u uspostavljanju mehanizma za praćenje primene procedura
- Uspostavljen sistem kontinuiranog praćenja i sprovođenja procedura vezanih za dela nasilja u porodici među nadležnim institucijama (do kraja 2019. godine)
- Za 20% povećan broj prijavljenih i procesuiranih krivičnih dela vezanih za nasilje u porodici
- 100% obezbeđen sigurna prostor za žrtve nasilja
- Izgrađen Prihvatni centar za žrtve nasilja (do kraja 2017. godine)¹⁴

¹⁴Ovo je jedan od prioriteta - predlog na osnovu sprovedenog anketiranja u okviru projekta Jednake šanse za sve – unapređenje postojećih i uspostavljanje novih socijalnih usluga čiji je nosilac bilo udruženje ZAJEDNO

- Postignuta visoka senzibilizacijajavnosti na nasilje, prema ženama i uporodici na lokalnom nivou
- Uspostavljen sistem edukacije dece i mladih u osnovnim, srednjim školama i na univerzitetima o porodičnom nasilju i zaštiti
- Kontinuirana medijska pokrivenost

- Broj zbrinutih lica žrtava nasilja u porodici
- Procenat smanjenja nasilja u porodicama
- Broj procesuiranih krivičnih dela
- Broj edukacija na godišnjem nivou
- Broj učesnika edukacija
- Broj medijskih priloga i tekstova

Indikatori

Kvalitativni

- Kvalitetsaradnje nadležnih institucija i OCD, kvalitet ukupne multisektorske saradnje
- Primena izrađenih protokola za saradnju i rezultati primene tih protokola
- Stavovi građana o učestalosti nasilja u porodici
- Stavovi građana o reagovanju nadležnih institucija na nasilje u porodici
- Stanje izgradnje prihvatnog centra za žrtve nasilja
- Usklađenost sistema i mehanizma za kontinuirano praćenje i sprovođenje procedura vezanih za nasilje u porodici i njegova implementacija
- Zadovoljstvo učesnika edukacija
- Stavovi građana o tome kako mediji prate probleme i rešenja
-

Kvantitativni:

- Broj prijava nasilja u porodicama na mesečnom/godišnjem nivou
- Smeštajni kapaciteti za žrtve nasilja u porodici

Strateški cilj 2:

Povećanje bezbednosti i sigurnosti žena u Novom Pazaru u privatnoj i javnoj sferi prevencijom rodno zasnovanog nasilja, uspostavljanjem mehanizma za praćenje primene procedura predviđenih zakonom, motivisanjem žrtava da prijave nasilje, procesuiranjem nasilničkog ponašanja i obezbeđenjem sigurnog okruženja za žrtve

OČEKIVANI REZULTATI

- Svake godine organizovati 5 edukacija na temu nasilja u porodici u saradnji sa školama, univerzitetima, CSR i drugim relevantnim institucijama
- Prilikom razvijanja, formulisanja i predlaganja integrisanog društvenog odgovora na sigurnosne i bezbednosne izazove, rizike i pretnje, uključujući radikalizam i ekspremizam uzimaju se u obzir potreba žena i devojaka
- 20% povećan broj prijavljenih i procesuiranih krivičnih dela vezanih za nasilje nad ženama i procesuiranja seksualnog nasilja, silovanja i nasilja u porodici

- Institucije tretiraju žrtve sa dignitetom, saosećanjem i brigom
- Mediji su rodno senzibilni, izbegavaju upotrebu rodnih stereotipa i promovišu koncept ravnopravnosti muškaraca i žena u društvu, a 20 % više tekstova i priloga je rodno senzibilno
- Uspostavljen mehanizam za senzibilizaciju učenika i studenata Novog Pazara na rodno zasnovano nasilje
- Permanentno se grade kapaciteti institucija, uključujući pojedinačnu i zajedničku obuku, zauključivanje perspektive rodne ravnopravnosti i tretiranje bezbednosnih i sigurnosnih pitanja
- Uspostavljeno zajedničko delovanje i saradnja Saveta za bezbednost sa Savetom za zdravlje, Savetom za rodnu ravnopravnost i Savetom za mlade na uspostavljanju mehanizma za praćenje primene procedura vezanih za rodno zasnovano nasilje
- Uspostavljen sistem kontinuiranog praćenja i sprovođenja procedura vezanih za dela nasilja u porodici/prema ženama među nadležnim institucijama (do kraja 2018. godine)
- Obezbeđen siguran prostor za žene žrtve nasilja
- Izgrađen Prihvatni centar za žene žrtve nasilja (do kraja 2017. godine)¹⁵

- Savet u rešavanju problema rodno zasnovanog nasilja uspostavio redovnu saradnju sa relevantnim organizacijama civilnog društva
- Kontinuirana medijska pokrivenost

Indikatori

Kvalitativni

- Kvalitet saradnje nadležnih institucija i OCD
- Primena izrađenih protokola saradnje i rezultati primene tih protokola
- Usklađenost sistema i mehanizma za kontinuirano praćenje i sprovođenje procedura vezanih za nasilje u porodici i nad ženama i njegova implementacija
- Vrste sprovedenih edukacija i njihova prilagođenost ciljnoj grupi
- Zadovoljstvo učesnika edukacija
- Stavovi građana o učestalosti nasilja nad ženama
- Stavovi građana o reagovanju nadležnih institucija na nasilje nad ženama
- Stanje na izgradnji prihvatnog centra za žene žrtve nasilja
- Vrsta podrške koje dobijaju žene žrtve nasilja
- Stavovi građana o tome kako mediji prate probleme i rešenja

Kvantitativni:

- Broj prijava nasilja nad ženama mesečnom/godišnjem nivou
- Smeštajni kapaciteti za žrtve nasilja nad ženama
- Broj zbrinutih žena lica žrtava nasilja

¹⁵Ovo je jedan od prioriteta- predlog na osnovu sprovedenog anketiranja u okviru projekta Jednake šanse za sve – unapređenje postojećih i uspostavljanje novih socijalnih usluga čiji je nosilac bilo udruženje ZAJEDNO

- Procenat smanjenja nasilja nad ženama
- Broj procesuiranih krivičnih dela vezanih za nasilje nad ženama
- Broj edukacija na godišnjem nivou o rodno zasnovanom nasilju
- Broj učesnika edukacija o rodno zasnovanom nasilju

STRATEŠKI PRIORITET 4.

Zdrav život za sve građane

Očuvanje zdravog životnog okruženja i institucionalna briga o zaštiti zdravlja svih građana i građanki jedan je od prioriteta Saveta za bezbednost. U okviru zdravstvene bezbednosti neophodno je obezbediti kvalitetnu zdravstvenu zaštitu koja omogućava organizaciju postojećih resursa na najdelotvorniji način kako bi se zadovoljile zdravstvene potrebe korisnika za prevencijom i lečenjem na bezbedan način. Zdravstvena zaštita koja se pruža treba da bude kreirana prema potrebama pacijenata koji je uključen i informisan o svojim pravima i obavezama.

Da bi građani Novog Pazara zdravo živeli potrebno je očuvati životnu sredinu. Divlje deponije, zagađivanje vazduha i vode, mogućnost ekoloških ekscesa i katastrofa nose rizike kako za očuvanje zdrave okoline, tako i za zdravlje ljudi.

Za prevenciju i saniranje ovih potencijalnih i realnih problema potreban je institucionalni pristup i punu podršku građana za održivo upravljanje i zaštitu prirode i prirodnih resursa kao najveće vrednosti.

Strateški cilj 1.

Unapređenje kvaliteta i kvantiteta zdravstvenih usluga u Novom Pazaru analizom zdravstvenih potreba i očekivanja zajednice, prevencijom, povećanim uključivanjem marginalizovanih grupa u sistem lečenja, kadrovskim i tehničkim jačanjem zdravstvenog sistema, povećanjem kvaliteta i kvantiteta zdravstvenih usluga kontinuiranim praćenjem broja obolelih od hroničnih nezaraznih i zaraznih bolesti, sprečavanjem štetnog dejstvu pojedinih faktora na zdravlje stanovništva, dostizanjem višeg nivoa efikasnosti i uspešnosti rada davalaca zdravstvenih usluga, uvođenjem savremene opreme i primenom novih znanja

Očekivani rezultati

- Rade se godišnje analize potreba građana Novog Pazara za zdravstvenim uslugama i analiza kvaliteta dosadašnjih uslugana osnovu redovnih izveštaja Republičkog fonda zdravstvenog osiguranja
- Rade se godišnje analize stanja zdravlja u gradu na osnovu izveštaja Zavoda za javno zdravlje Novog Pazara
- Kvalitet zdravstvenih usluga u Novom Pazaru povećan za 20%
- Povećan broj bolesničkih postelja u zdravstvenim institucijama za 10 %
- Povećan broj medicinskog osoblja za 10%

- Povećana tehničko-tehnološka opremljenost zdravstvenog sistema Novog Pazara za 40 %
- Povećan broj korisnika zdravstvenih usluga iz marginalizovanih grupa za 100%
- Kontinuirano i brzo reagovanje na zdravstvene probleme
- Godišnji monitoring bakteriološke i hemijske ispravnosti vode i vazduha
- Smanjenje broja obolelih od nezaraznih i zaraznih bolesti za 10%
- Smanjenje liste čekanja pacijenata za 40%
- Kontinuirana medijska pokrivenost

Indikatori

Kvalitativni

- Usklađenost mera koje se preduzimaju sa nalazima analizazdravlja i potreba građana Novog Pazara za zdravstvenim uslugama
- Opremljenost zdravstvenih institucija adekvatnom opremom
- Uključenost i zadovoljstvo marginalizovanih grupa u zdravstveni sistem
- Zadovoljstvo građana dobijenim zdravstvenim uslugama u gradu
- Vrstasavremene opreme koja je uključena u lečenje građana Novog Pazara

Kvantitativni

- Broj novozaposlenog medicinskog osoblja
- Broj novih usluga koje medicinske ustanove pružaju
- Količina instalirane savremena opreme
- Broj registrovanih i uključenih pacijenata iz marginalizovanih grupa
- Broj korisnika iz marginalizovanih grupa
- Broj priloga u medijima

Strateški cilj 2.

Unapređenje uslova zdravog (ekološkog) života intenziviranjem rada i razvojem mehanizma za uspostavljanje sistema pravilnog upravljanja otpadom i podizanjem svesti građana o postojećim ekološkim problemima i njihovoj ulozi u zaštiti sredine.

Očekivani rezultati

- Zagađenost grada smanjena za 5 %¹⁶
- Za 20 % smanjen broj divljih deponija
- Za 60 % povećana količina reciklabilnog otpada
- Uspostavljen sistem prikupljanja kabastog otpada na unapred utvrđenim lokacijama
- Smanjeno korišćenja plastičnih kesa za 10%

¹⁶Mere se kvalitet vazduha, vode, zemljišta i nivo buke.

- Kontinuirano i brzo reagovanje na ekološke probleme
- Urađen plan očuvanja životne sredine
- Podignuta svest građana o značaju zdrave životne sredine
- Redovna medijska pokrivenost

Indikatori:

Kvalitativni:

- Odnos građana prema uvedenim promenama

Kvantitativni:

- Nivo zagađenosti vazduha u gradu
- Nivo zagađenosti zemljišta
- Nivo zagađenosti voda/reka
- Nivo buke u gradu
- Učestalost prikupljanja kabastog otpada na unapred utvrđenim lokacijama i prilagođenost potrebama grada i građana
- Procenat smanjenja broja divljih deponija
- Procenat povećanja reciklažnog otpada
- Visina prihoda reciklažnog centra od prodaje sekundarnih sirovina
- Procenat korišćenja plastičnih kesa
- Broj priloga u medijima

STRATEŠKI PRIORITET 5.

Bezbedan život za mlade Novog Pazara

Opšte siromaštvo, visoka nezaposlenosti dodatni izazovi iz okruženja pogodno su tle za osećanje bezperspektivnosti u društvu. Poseban uticaj to ima na mlade koji u nedostatku drugih mogućnosti, svoje nezadovoljstvo nekada kanališu na destruktivan način.

Otud pojave oružja u školama, zavisnost od alkohola i droge, nasilje na ulici, vršnjačko nasilje, brza i neadekvatna vožnja... Zajednica je dužna da o tome brine, otvara mogućnost za afirmaciju mladih, podstiče i nagrađuje uspehu školi, ali i uspeh koji mladi postižu u vanškolskim aktivnostima. Posebno je potrebno stvarati mogućnost za zapošljavanje i samozapošljavanje. I porodica i obrazovni sistem i lokalna zajednica imaju obavezu da mlade upućuju na zdrave stilove života.

Razvijanje bezbednosne kulture građana, a posebno mladih, predstavlja značajan osnov unapređenja lokalne bezbednosti. Za sigurnost građana važno je da znaju kako da sami doprinesu ličnoj i zajedničkoj bezbednosti. Za mlade je značajno da, sa jedne strane postanu svesni bezbednosnih rizika, a sa druge kvaliteta koje im nudi usvajanje zdravih stilova života. Samo nastavni kadar visokih profesionalnih kompetencija može da doprinese formiranju zdravog identiteta mladih.

Strateški cilj:

Povećanje bezbednosti mladih stvaranjem i podizanjem njihove bezbednosne kulturei promovisanjem zdravih stilova života.

Očekivani rezultati

- Smanjen broj maloletničkog vršnjačkog nasilja za 15 %
- Smanjen broj saobraćajnih nesreća u kojima su učestvovali mladi za najmanje 15 %
- Najmanje 8.000 učenika osnovnih i srednjih škola u Novom Pazaru edukovano na temu borbe protiv vršnjačkog nasilja
- Smanjen broj mladih kao izvršilaca kažnjivih dela – prekršaja, KK, PP najmanje za 15%
- Smanjen broj korisnika opojnih droga među mladima za najmanje 15%
- Smanjen broj grupa koje podržavaju ideje nasilnog ekstremizma i radikalizma
- Smanjen broj mladih koji podržavaju ideje ekstremizma i radikalizma za 50%?
- Povećan broj kreativnih, umetničkih, kulturnih i sportskih programa u cilju kvalitetnog korišćenja slobodnog vremena ne manje od 50%
- Sve osnovne i srednje škole, univerziteti i druge relevantne institucije aktivno učestvuju u planiranim programima
- Smanjen broj žrtava sajber kriminala i ucena kroz edukaciju u osnovnim i srednjim školama

- Mediji kontinuirano i objektivno izveštavaju o problemima mladih vezanih za bezbednost
- Nastavnici i profesori prolaze specifične obuke prema uzrastu sa kojim rade
- Redovna medijska pokrivenost

Indikatori

Kvalitativni

- Mogućnosti za kvalitet života mladih u zajednici
- Kvalitet realizovanih edukativnih programa/saobraćajna kultura
- Kvalitet realizovanih kreativnih, umetničkih, kulturnih i sportskih programa u cilju kvalitetnog korišćenja slobodnog vremena
- Kvalitet realizovanih preventivnih programa vezanih za osnaživanje mladih za toleranciju i prihvatanje različitosti
- Učešće škole, univerziteta i institucija u realizaciji programa
- Nivo i kvalitet saradnje između institucija i Saveta za bezbednost vezano za probleme bezbednosti mladih u Novom Pazaru
- Kvalitet medijskog izveštavanja kao doprinos povećanju bezbednosti mladih

Kvantitativni

- Broj mladih učesnika vršnjačkog nasilja,
- Broj saobraćajnih nezgoda u kojima učestvuju mladi u odnosu na ukupan broj nezgoda
- Broj prijavljenih mladih za edukativne programe vezane za saobraćajnu kulturu

- Broj realizovanih edukativnih programa vezanih za saobraćajnu kulturu
- Broj učesnika realizovanih edukativnih programa vezanih saobraćajna kultura
- Broj mladih izvršilaca krivičnih dela
- Broj korisnika opojnih droga među mladima
- Broj grupa koje podržavaju ideje nasilnog ekstremizma i radikalima
- Broj mladih članova grupa koje podržavaju ideje nasilnog ekstremizma i radikalima
- Broj internet portala koji podržavaju ideje nasilnog ekstremizma i radikalima
- Broj i sadržaj komentara u medijima
- Broj realizovanih preventivnih programa vezanih za osnaživanje mladih za toleranciju i prihvatanje različitosti
- Broj realizovanih kreativnih, umetničkih, kulturnih i sportskih programa u cilju kvalitetnog korišćenja slobodnog vremena
- Broj realizovanih edukativnih radionica na temu sajber kriminala
- Broj osnovnih i srednjih škola i univerziteta koje učestvuju u preventivnim programima
- Broj medijskih izveštaja o problemima mladih vezanih za njihovu bezbednost
- Broj medijskih priloga

STRATEŠKI PRIORITET 6.

Savet za bezbednost koji radi u skladu sa potrebama zajednice za bezbednošću

Efikasan i efektivan rad saveta za bezbednost osnov je za unapređenje lokalne ljudske sigurnosti i bezbednosti. Tome će doprineti stalno praćenje bezbednosnog stanja u Gradu i okruženju, usklađivanje organizacione strukture saveta, kadrovsko jačanje i kontinuirana edukacija članova.

Strateški cilj:

Efikasan i efektivan rad saveta za bezbednost na suzbijanju rizika po bezbednost i sigurnost građana i građanki Novog Pazara, jačanjem kompetencija članova Saveta i članova radnih grupa, stalnim unapređivanjem načina funkcionisanja i komunikacije unutar saveta i sa relevantnim akterima

Očekivani rezultati:

- Uspostavljen efikasan partnerski odnos sa institucijama, organizacija i telima gradske uprave značajnim za bezbednosne probleme u Novom Pazaru
- Prema definisanim ciljevima, očekivanim rezultatima i planom rada u prvih godinu dana, formirane i počele sa radom radne grupe
- Urađena komunikaciona strategija Saveta
- U prve dve godine implementacije plana organizovane najmanje dve posete savetima drugih gradova čija su iskustva korisna za rad

- Uspostavljena dinamika redovnog održavanja tribina na kojima se članovi saveta sastaju sa građanima
- Uspostavljen redovan kontakt sa lokalnim i centralnim medijima
- Ojačan kapacitet saveta za kontakte sa medijima
- U budžetu lokalne samouprave predviđena sredstva za rad Saveta
- Uspostavljanje redovnog ispitivanja javnog mnjenja vezanog za probleme bezbednosti u Novom Pazaru
- Povećana vidljivost Saveta za bezbednost u lokalnoj zajednici i šire
- Razvijena partnerstva na lokalnom, regionalnom i nacionalnom nivou
- Savet zasniva svoj rad na principima tolerancije i uvažavanja između članova Saveta, kao i u između Saveta i drugih institucija i društvenih aktera.
- Obezbeđena stalna organizaciona i logistička podrška za rad Saveta za bezbednost
- Permanentno unapređivanje kompetencija članova saveta vezanih za bezbednost
- Obezbeđena budžetska i druga sredstva za sprovođenje Strategije i Akcionog plana za bezbednost
- Nivo efikasnosti i efektivnosti rada pojedinaca i pojedinki kao predstavnika različitih institucija, organizacija i tela
- Efikasnost medijskih nastupa
- Stavovi građana o funkcionisanju Saveta za bezbednost
- Atmosfera u kojoj rade članovi Saveta

Kvantitativni:

- Broj uključenih institucija u rad čiji predstavnici nisu članovi Saveta za bezbednost
- Broj sastanaka Saveta
- Broj sastanaka predstavnika i predstavnica Saveta sa institucijama, organizacijama i telima
- Broj poseta drugim savetima
- Broj konferencija za novinare
- Broj priloga i tekstova u konvencionalnim medijima
- Broj tribina sa građanima
- Broj učesnika tribina
- Broj organizovanih edukacija za članove saveta i radnih grupa
- Broj učesnika edukacija
- Broj članova Saveta i grupa koji su išli na edukaciju izvan Novog Pazara

Indikatori

Kvalitativni:

- Funkcionalnost strukture rada Saveta za bezbednost Novog Pazara zajedno sa radnim grupama
- Sastav radnih grupa